

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6
Тернопільської області
Р. 3567 1 35
Опис Справа

Архів з бідогону
Чортківсько-Березнеська округа ОУУ

ПАПКА

для 35

паперів

Хроніка подій „Вісті з терену” (доповнення)
по [Чортківсько-Березнеській окрузі ОУУ]
(райони: Комичини, Березівка, Гніздовщина,
Буднів, Чортків) за 1947 рік (є врахований
хроніки подій від 15 січня 1948 року).
Машинописи

20 р.

Увійти дати: січень 1948 року
15 січня 1948 року

Кількість документів: 2

Кількість аркушів: 10

Зберігати: постійно

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6
Тернопільської області
Р-3567 1 35
Опис Справа

Р-н. Копичинці.

С. Копичинці.

1.X.47. Повернув з Америки Тарновський Яким. За кілька днів цей чоловік хотів зробити в селі мітинг. Большевики були з того дуже раді, що до їх держави приїжджають люди за кордону, та ще хочуть висказати перед людьми свої жалі. Тоді слідчий з МГВ післав своїх бійців на це місце де цей чоловік мав говорити мітинг і казав їм, щоб вони слідували що він буде говорити і щоб він не втік. Але Тарновський побачив що не може нічого сказати на Радянську владу бо понаскодилося багато большевиків і з місця зник людям з очей. На другий день до села приїхало багато війська і робили облаву на ціле село шукаючи за цим чоловіком, але його не знайшли.

3.X.47. До Задорожної Анни приїхав Возьний з чотирма большевиками. В той час цієї жінки не було в дома, а двері були замкнені. Тоді большевики повибивали вікна, влізли до хати і забрали все, що було в хаті.

4.X.47. Возьний і чотири большевики забрали в Дубницького Осипа все що попало їм під руки. Без жадної підстави.

9.X.47. До села в справі організування колгоспу приїхали: Ситников /слідчий з МГВ/, Павуда, Кириченко /другий секретар партії/ із ними ще 50 большевиків. Того самого дня зробили мітинг, але на мітинг люди не йшли. Тоді 50 большевиків розійшлися по селі і виганяли людей примусово. На мітингу виступав з промовою Кириченко. Говорив, що населення не хоче підчинятися радянському урядові, не здають контингенту, що перетримують "бандьорів" та їм дають що вони хочуть. Говорив до людей "ти чого там виглядаєш як Матка Воска", а "ти чого такий як Ісус Христос". Люди цього не хотіли слухати і порозходилися до дому. На другий день большевики почали людей рабувати. Забирали все що попало їм під руки. Люди побачили, що нічого не вдіють і деякі вписалися до колгоспу. Того дня записалися тільки Влущкий Іван, Бала Дмитро, Леськів Іван, Цимбалістий Петро та Стефанець Петро.

20.X.47. До села приїхав Ситников та з ним 15-ть большевиків.

21.X.47. На Сибір вивезено 17-ть родин.

С. Хоростків:

1.X.47. Відбулася нарада усіх голів та секретарів сільрад. Нараду відкрив голова району Кривко. Він звернув усім головам сільрад увагу що вони не виконують державних планів, що вони являються саботажниками та зривають радянські плани.

4.X.47. Уповноважений по контингенті Кравцов, Іванов, інспектор з молочарні та голова сільради Бернацький ходили по селі за контингентом. За нездачу контингенту забирали в господарів збіжжя та корови.

5.X.47. По вул. тз. "Вибранівка" уповноважений по контингенті Кравцов та Іванов за нездачу контингенту забрали у Варони Марії та Чорненької Анни корови, а в Бігуна Михайла всю кукурудзу, та 10-ть цет. бараболі.

6.X.47. В сільраді відбулися жіночі збори, на яких брало участь 15-ть осіб. Намзборах вибрано головою жіночої ради, Карлину Катерину, замісником Кукулязу Софію, секретаркою Ковалінську Василю, а Черемету Софію та Грабник Наталію членами.

9.X.47. В клубі відбулися збори, на яких брали участь агітатори та голови сільрад Копичинецького р-ну. Збори відкрив агітатор по відділі пропаганди Муренко. Темою його говорення було, "міжнародне положення" та "атомна зброя".

10.X.47. Вечером в клубі відбулася вистава, яку давав театр з м. Чорткова ім. "Івана Франка". На виставі брала участь вся молодь.

12.X.47. В клубі відбулася вистава під назвою "Ой не ходи, Грицю". Участь брала вся молодь.

15.X.47. Відбувся мітинг, яким перепроваджував Муренко. На мітингу говорив про неминучу війну ССОР з капіталістичними державами, Розяснював також про атомну зброю, що вона не є страшною для ССОР. Присутніх було 15-ть осіб.

21.X.47. На Сибір большевики вивезли 9-ть родин.

24.X.47. Відбулися жіночі збори, на яких брало участь 15-ть осіб. Намзборах вибрано головою жіночої ради, Карлину Катерину, замісником Кукулязу Софію, секретаркою Ковалінську Василю, а Черемету Софію та Грабник Наталію членами.

24.X.47. Відбулися збори в справі виборів. Збори перепроводжував уповноважений по контингенті Кравцов. На зборах присутніх було омоло 100 чоловік.

С. Клевинці:

2.X.47. До села прибув слідчий з МГВ Руденко з 11-ма більшовиками. Вони через три дні робили засідки по цілому селі.

4.X.47. До села прибув начальник СВВ Брухачов, слідчий з МГВ Руденко, Мерзлікін та Валицький. З ними було омоло 50-ть більшовиків. Вечером у робили засідку від гостинця, який провадить на Грималів, здовж долиною попри с: Клевинці аж до дороги, яка провадить до с. Товате. Ночю омоло 11-тої години ті самі більшовики прийшли до села і зайшли на весілля. З весілля пішли до господаря Косовського Томка, зробили точну ревізію. Підчас ревізії нічого не знайшли. Ранком всі відійшли до району.

8.X.47. До села прибув Руденко та Мерзлікін з 10-ма більшовиками. Зробили точну ревізію в господаря Мульського Івана, але підчас ревізії нічого не знайшли. Після ревізії перевіряли родини, які вивезли 21.X. на Сибір.

10.X.47. Вечером Брухачов, Валицький, Руденко та Мерзлікін приїхали під село двома машинами, машини з під села вернулися, а вони разом з 50-ма більшовиками розійшлися по селі і держали засідки. Ранком забралися до району.

16.X.47. До села прибув перший секретар партії Захлевний, Кабаченко та Кривий з 16-ма воєнними. Через цілий день ходили по селі, забирали корови в тих господарів, які не здали контингенту молока.

18.X.47. До села прибув нач. іст. бат. Агапів, Кривий, Мезнік та два істриби. Зробили точну ревізію в Гладія Івана, підчас ревізії знайшли 5-ть літер меду. Перед вечером відіхали до с. Хоросткова.

21.X.47. Більшовики вивезли на Сибір 17-ть родин. Прививозі був Сетніков з 15-ма більшовиками.

С. Яблонів:

4.X.47. Більшовики робили засідку на вул. Глиниска. Того самого вечора 5-ть більшовиків під плащиком укр. повстанців зайшли до Вандурки Степана, щоби від нього дещо довідатися. Господар пізнав, що це більшовики і нічого з ними не говорив.

11.X.47. Прокурор покликав до району господарів: Суса, та ще двох за те, що підробляли квитки на які мали одержати збіжжя.

26.X.47. Відбулися збори в справі виборів. Зборами перепроводжував Савченко. На зборах присутніх було 50-ть осіб. Тогож дня до села прибув гарнізон в числі 45-ть чоловік.

27.X.47. Фінагент Пилипів Михайло та Крилов, забирали корови за нездачу контингенту.

С. Сорока:

5.X.47. Уповноважений по контингенті Сергій та Огнений перепроводжували збори в справі контингенту. На зборах з промовою виступав голова колгоспу Гриньків Михайло. Він говорив, щоб люди якнайскорше розчеслилися з державою, щоб слухали його та без його розказу нічого не робили.

12.X.47. Голова колгоспу Гриньків перепроводжував колегоспні збори. На зборах Гриньків пропонував щоб вибрати іншого магазінера, бо Пукай зле працює. Підчас свого говорення сказав, щоб актив колгоспу залишився по зборах на нараду.

16.X.47. До села прибув начальник Брухачов, Валицький та нач. СВВ Мартинюк з 50-ма воєнними. По селі робили ревізії. Мартинюк та Валицький з частиною воєнних виїхали до району, а Брухачов і 8-сім воєнних квартирували до 21-го.

21.X.47. Більшовики вивезли на Сибір 9-ть родин. Прививозі був Брухачов і 8-м воєнних.

С.Перемишів:

10.X.47.Слідчий з МГБ і 7-м большевиків робили точну ревізію в: Левинського Михайла, Мимрика Осипа та Джумаги Осипа шукаючи за підпільником Павлишин.

11.X.47.Начальник Брухачев і 7-м большевиків робили нічю засідку, а днем робили точну ревізію в Шивчука Миколи, Мимрик Юстини та Буртника Луки.

12.X.47.В селі квартирував Брухачев і 7-м большевиків через чотири дні. В час свого квартирування ходили по селі і перевіряли родини, які пізніше вивезли на Сибір.

21.X.47.Большевики вивезли на Сибір три родини.

С.Кетівка.

6.X.47.Відбулося кіно під назвою "Наступ на німецькі окопи". Участь брала вся мелодь зі села. Тої самої ночі слідчий з МГБ і 15-ть большевиків робили засідку на дорозі, яка йде на Пробіжну і вярі від сторони ліса.

21.X.47.Большевики вивезли на Сибір чотири родини. Того самого дня большевики вивезли на Сибір 14-ть родин зі с. Увелили та дві родини з присілку Хлепівка.

Грудень, 1947.

Р-н Теробовля.

С.Іванівці:

1.XI.47.Вечером в клубі відбувся концерт, який перепроводжував голова клубу Мартинюк та дерегент Саганський.

28.XI.47.Вечером в клубі відбулося кіно під назвою "Дубровський".

1.XII.47.Вечером в клубі відбулося кіно під назвою "Небо Москва"

3.XII.47.До комсомолу вписалися учні четвертого класу: Грицак Марія уроджена 1932 року та Задорожна Ева, дочка учительки з Полтавщини.

5.XII.47.Вечером в клубі відбулося кіно під назвою "П'ятнадцятилітній капітан".

7.XII.47.Відбулися збори в справі виборів.

С.Іванівка:

4.XI.47.Перший секретар партії Любарський, робив збори в справі виборів та говорив, що в ССОР не може так бути, щоб всі люди не належали до колгоспу. Котрі не схочуть писатися в колгосп, то радянська влада для них місце знайде.

14.XI.47.До села з району приїхав 1-ший секретар партії майор Любарський та відкрив збори в справі відвигнання депутатів в обласні та районні ради. На зборах були присутні виборчі комісії зі сіл: Сорочко, Главче, Глецава, Говилів Малий, Говилів В. Лозівка, Буримівка, Плебанівка, Волиця і Сади. На зборах грала архистра.

15.XI.47.В селі заквартирував Гарнізон в числі 8-сть чоловік. Ночами стійку в сільраді коло телефону, а днями ходять по селі з торбинками та просять господарів бараболі. Котрий господар не хоче дати їсти, то в вони шукають самі.

18.XI.47.До села приїхав 1-ий секретар РПРК та робив збори в справі виборів. На зборах один господар сказав, що як хто запишеться до колгоспу то його порісимо і гріху не будемо мати бо хто пишеться до колгоспу то є найгірший дурень в світі.

5.XII.47.Почали підготовляти виставу "Украдене Щастя".

6.XII.47.До села прийшло 10-ть большевиків і заквартирували на Ринку коло сільради. Ночев і днем по селі не ходять тільки держать стійку в сільраді коло телефону.

10.XII.47.Мартинюк з МГБ перевіряв чи є чистота в дільницях.

С. Глазце:

12. XI. 47. Участковий старший сержант ~~Занер~~, йдучи з району вступив до Пипки Анни в якій хрилася одна жінка по пс. "Ігхаха". Вона побачивши участкового почала втікати. Участковий це побачив і почав за нею стріляти та ранив її вправу ногу. Він тоді підбіг до неї і хотів забрати її на гарнізон, але жінка зланила одною рукою за ППШ, а другою била по обличчю. Участковий не притомний повалився на землю, а жінка втікла.

13. XI. 47. До села приїхав начальник МГВ капітан Турбара і лейтенант Капустін та з ними 4-ри большевики: Вони розпитували про ту подію, що сталася з Зінером та як і дуди втікла ця жінка.

С. Мшанець:

14. XI. 47. Вечером 6-сть большевиків ходили по під вікна і прислухувалися, що люди говорять. Досвітком відійшли на Деренівку.

20. XI. 47. До села приїхав з МГВ СТР. лейтенант Курдішов і 12-ть воєнних. Вони зайшли на сраницю істрибків і говорили істрибкам, щоб нікуди не розходилися бо треба пильнувати села. Того дня відбувся мітинг на якому говорив секретар комсомолу /родом з Буданова поміщик поляк/, щоби писалися до комсомолу і слідили за повстанцями, та щоб люди писалися до колгоспу, а тоді повстанців не буде, тому, що не буде кому дати їм їсти. Говорив, що війни не буде ніколи, а на Україну не треба чекати бо повстанці продали Україну Америці на 20-ть років.

2. XII. 47. 6-ть большевиків робили точну ревізію в Рудна Мирона і Омаля Михайли. По окінченню ревізії сказали дати собі їсти, наїлися і відійшли до району.

5. XII. 47. У господаря Доманя Мирона ночував в стайні большевик. Рано господар ввійшов до стайні і застав большевика сплячого. Тоді большевик пробудився і був дуже переляканий, наказав господаря, щоб ніком у протце не говорив і відійшов до Деренівки.

Р-н. Вілобожниця.

С. Бичківці:

1. XII. 47. Досвітком большевики окружили село. Ранком до села доїхало це дві машини большевиків. Між ними були: нач. МГВ Ковальов ст. лейт. Корнюш підполковник і ще чотирьох большевиків. Всіх большевиків в селі було около 200-ста чоловік. В селі переводили точну ревізію в ~~калому~~ селі. /зі села не випускали нікого/. Підчас ревізій перекидали господарам ен снопи зі збіжжям і всяку солому, відкидали загати від хат, декуди вибирали бараболі з ляхів, розвалювали печі, розбирали декуди мури в будинках, копали та шпигали землі. До цього селом зганяли цивільних людей, яким наказували це все робити. Підчас ревізій питали: скажіте где єсть полковник "Омелько". Ревізії ці продовжували ще і другогодня. где Підчас ревізій не найшли нічого.

4. XII. 47. Уповноважений Тіханов ходив по вул. Ханатівка і питав людей чи знають на кого мають голусувати.

5. XII. 47. Вечером до села приїхав упов. Тіханов.

7. XII. 47. В селі був упов. Тіханов в справі виборів.

8. XII. 47. рано у 10-й годині до села приїхав гарнізон в числі 5-ть чоловік і заквартирував в Господаря Сторожука/Антоня.

9. XII. 47. Гарнізон перейшов квартирувати до школи, де поміщується виборча дільниця. Цей гарнізон стоятиме до виборів. Протягом цілого часу вони днями ходили за горілкою по селі, а ночами сиділи на гарнізоні. Говорили, що ночами не ходять, тому, щоб хто не вбив їх. Говорили: "а що ми дураки ходити, от сьогодні, завтра нас демобілізують і ми поїдемо додому".

10-го XII. 47. В селі відбувся мітинг. На мітингу були з району: Мартинюк Марія Савчин, Проконів Каплунов з МГВ і Соколов. Мартинюк складав подяку людям за те, що його видвигнули в кандидати районної ради. В той час нас селі змінився шум. Люди, підсміхаючися питали одні других: "То ти висував його в кандидати" інші відповідали "може ти сам, я висунув би його чортови в зуби".

14. XII. 47. В селі відбувся мітинг в справі виборів, який перепроводжував уповноважений Тіханов.

15. XII. 47. До гарнізону прибуло ще трьох большевиків і уповноважений Тіханов, які будуть квартирували аж до виборів.

17. XII. 47. Вечером через село переїзджали машиною большевики, які їхали зі села Звиняч і поїхали в напрямі села Скородинець.

18. XII. 47. До села прибули з району начальник шпінтзаводу і Омійник, а вечером відіхали до району.

20. XII. 47. В селі на вулицях появилися проти виборчі листівки. Коли побачили їх большевики то зараз посідали на коні і їздили по селі шукаючи за листівками.

21. XII. 47. В селі відбулися вибори, але всі люди не ходили голосувати. Вибори закінчилися о 9-тій годині з тим, що большевики самі подокидали решту голосів. В 14-тій годині вибрався гарнізон.

22. XII. 47. Ночем до села прийшов гарнізон в числі 5-ть осіб і заквартирували в школі. Днем ходили по селі і забирали в господарів горілку.

23. XII. 47. З району до села приїхали: уповноважений Тіханов, Мартинюк, голова району і його жінка, яка на мітингу говорила про рівні права жінки із чоловіком в СССР. По закінченю мітингу всі ходили на обід і після обіду відіхали до району.

25. XII. 47. Двоє большевиків виганяли фіри до Золототока возити з ліса дрова.

26. XII. 47. До села приїхав уповноважений Тіханов зайшов до голови сільради Федоркового наївся наївся і відіхав до району.

29. XII. 47. Уповноважений Тіханов виганяв фіри в ліс до Золототока.

31. XII. 47. В селі був уповноважений Тіханов в справі контингенту.

Р-н. Вуданів.

С. Вербівці:

3. XII. 47. До села приїздив кандидат на депутата до обл. ради Вакуленко. В тій поїздки йому асистувало 6-ть большевиків з району, на чолі з Жуковим і Каторгіним /Жуков ст. оперуповноважений мРБ, Каторгін III-тій секретар РК КП/б/У в Вуданові/. Тому, що виборці мусіли побачити кращого сина радянського народу Вакуленка, якого добровільно народ вибрав собі в депутати, почали всіх селяне зганяти на мітинг. На мітингу тов. депутат, розказав свою автобіографію, багато обіцяв від себе заступитись за всіх виборців в області і т. ін. Потім виступав нач. военкомату кап. Затока. Він говорив на політичні теми, про поступовання англо-американців в війну з гітлерівцями, казав, що вони хотіли затягнути війну аж до 1950-го року, та помагати ті сторони, яка буде підупадати. Прикінці мітингів мали слово голови сільрад. Вони в своїх промовах зробили заяви в імені своїх громадян, що всі як один підуть голосувати за свого "рідного" депутата Вакуленка.

6. XII. 47. До села о год. 15-тій прибув Жуков з 6-ма мвд-істами. Вони заквартирували коло сільради в одного господаря і від него миң ходили по селі. Ще дві, три години вертали на квартиру, а погрізвшись йшли знову на засідки в село. Той ночі робили ревізії в двох хатах. В Бобрин Василя забрали під час ревізії багато книжок і більше нічого не знайшли. Пізніше той ночі зайшли на толоку, де скубали піря. Жуков зайшов до хати усміхнувся до одної дівчини - Теклі Книш, викликав на двір Савіцького Михайла і довгий час з ним про щось говорив, а на другий день Савіцький вже ходив до району. Також завважили люди, що згадана дівчина жваваж Книш Текля також ходить в район, як не 5-го то 8-го жовтого місяця, хоч часто ходить і в ярмаркові дні.

7. XII. 47. До сел приїхав о год. 10-тій голова райфінвідділу Чепелін, який перепроводив мітинг в селі місцевого клубу. На мітингу говорив людям про зріст сільського господарства в районі, вичисляючи скількість відбудованих доріг і домів за час від 1944-1947рр. Лікарка Роса мала доповідь про пошестні недуги і боротьбу з ними. Перед вечером відіхали в район.

8. XII. 47. В 9-тій год. до села прибув Жуков з 7-ма мвд-истами. Найскорше зайшли до Книш Теклі, де Жуков оставився і довгий час сидів, а решта пішли до Пеньковського Мосифа подивились по хаті і вийшли. По зайшли на обід до Книш Теклі. Ночей ходили поніч хати і підслухували під вікнами. В одного господаря, який довго світив в хаті, питали чин так довго світить, який господар вийшов на двір подивитись до стайні, тому, що чув стукіт і думав, що коні виїшли, або злодії і понав зараз під хатю на большевиків, які питали чого він так довго світить. Господар відповів, що мусить світити тому, що хора дитина і мужиків ти пішли дальше в село.

10. XII. 47. Ночей до господаря Скунського Степана вилонивши двері тому, що господар не хотів відчинити, внали до хати чотирьох большевиків, зробили ревізію в хаті і на стриху і забралися на гарнізон. Приревізії поводилися по дикому, розкидали по хаті різні речі та топтали їх ногами.

14. XII. 47. В селі були кандидати на депутатів до районної ради. Вони перепроводили мітинг, на яких оповіли людям свої автобіографії і відіхали в район. Кандидат Полянський на своєму виступі сказав: подивіться люди на кого маєте віддати свої голоси. Ви тапер голосуете не на панів, але на таких самих селян і їх синів, як ви самі. Люди слухали і мовчали, а коли кандидат почав славити рад. владу всі почали виходити з приміщення, так, що за кілька хвилин не було до кого говорити. По зборах ці кандидати і голова сільради виготовили протокол, що мовляв люди дуже радісно витали своїх представників.

16. XII. 47. До села приїхав Кап. Затока, а з ним двох істрибків. Затока зарядив збори. На зборах говорив про оборот нових грошей і знесення карткової системи. В своїм говоренні вихваляв економічну систему СССР, та її заходи за "покращення" життя трудящих. В своїм говоренні вихваляв "найдемократичніші" большевицькі вибори в світі, та про колгосп і його господарське значіння. Люди слухали його до того часу, аж почав говорити про колгосп. В той час коли він почав вихваляти колгосп, люди почали розходитися. Затока побачивши, що люди розходяться, почав кричати на людей, але на його крик люди не звертали уваги. Затока дав наказ істрибкам стояти в дверях і нікого не випускати з залі. В той час почав називати людей "бандитами" і ворогами СССР?

19. XII. 47. По всіх селах і районі, а також під будинком мвд, появилися противборчі листівки та карикатури. Большевики раненько позбирали всі листівки та карикатури в районі, а потім розіхались по всіх селах району перевіряти, чи також нема таких самих листівки, листівками і карикатурами було зацікавлене все населення і насміялися з большевицьких виборів.

25. XII. 47. Жуков заходив до двох родин, які мають арештованих синів. Родин цих вишитував, чи не мають кого з рідні за границею. Вговоренню називав цих людей "бандитами", куркулями і т.д.

29. XII. 47. До села приїхав Жуков і Сорона та 4-ри мвд-исти, які ходили по селі і питали за Горілкою. Його застали, що гнав самогон, зараз примушували його вписатися до колгоспу. Якщо господар дав їм добре напиться самогону, тоді вони звільняли його від підписування заяви до колгоспу.

С. Масківці:

9. XII. 47. Жуков з 13-ма воєнними, прибув до села і перепроводжували ревізію на одній вулиці. Підчас ревізії нічого не знайшли.

14. XII. 47. До села приїхав Полянський і Поправка. Вони зібрали збори, на яких оповідали свої автобіографії, це були кандидати на депутатів до районної ради.

18. XII. 47. До села прибуло 50-ть большевиків. Вони перепроводжували перевірку майже по цілому селі. Підчас перевірки нічого не знайшли.

29. XII. 47. Жуков і Сорона прибули до села з 10-ма воєнними. Вони заходили до господарів В. Філіштана та до Вобрика Івана. Передвечором вибралися до району.

М. Вуданів:

2. XII. 47. Начальника РО м'ГБ з Вуданова визвали до Тернополя і там заарештували його. Жінка цього начальника Прокопова виїхала з Вуданова зі всіма своїми речами. Говорять, що Прокопова вже також вивезли з Тернополя в Київ, де його будуть судити. Причини арештування не відрі. Його пост заступає зараз з м'ГБ ст. лейтенант Старостін.

4. XII. 47. До району приїхав новий голова райвиконкому Заяць Іван Тихонович, родом з м. Збаража. Він кривий на ліву ногу і ходить на кустуліх, бувши партизан /ковнаківець/. Тогож самого дня прибув на місце 1-го секретаря парткабінету Стиценко, який в часі війни був полковником ЧА. Він цілий час наполягає і хоче бути ініціатором щодо організування колгоспів в районі.

7. XII. 47. В клубі відбулися збори, які перепропадував працівник райполкому Магдалінов. Темою його виступу було, щоб люди якнайскорше писалися всі до колгоспу. Грозив людям, що не буде так як ви хочете, а буде так, як постановила рад. влада. Люди почувши про колгосп, почали по одному виходити з залі, так, що на останку не було до кого говорити.

10. XII. 47. Воєнкомат почав видавати нові воєнні білети з червоними овладінками. В цих білетах є точно описані всі дані воєнноосіб взаємно: розмір чашки, ріст, а навіть розмір взуття.

24. XII. 47. Большевики скликали всіх господарів, які були членами колгоспу ще 1940-41рр. Вони говорили їм, що вже не треба підписувати їм заявок до колгоспу, тому, що вони вже є членами ще від 1941 року. Скликали цих людей в різний спосіб: одного за нездачу молока, другого за похаток, а третього за позичку і т.п. Якщо ці люди зійшлися, їх при допомозі міліції загнали до будинку і там постановили вибрати голову колгоспу. Люди зі страху мусіли погодитися та видвинули самі большевики на голову колгоспу /бувшого куркуля/. Бувших колгоспників ще з 1940-41рр. є в колгоспі 40-ок господарів, а свіжих записалося 7-ох. Цих 7-ох вписалися тому, що їм загрожував вивіз на Сибір.

М. Чортків:

25. X. 47. Відбулися збори, на яких видвигали кандидатів до рай. ради та міськ. ради. На зборах з промовами виступало 6-ох чоловік, які вже видвинули кандидатів: Ерченка Андрія, /секр. КП/с/у/, Кульчицького Антона /машиніста/, Стрельнікова Олексу /нач. ДНО/ та стахановця Гляйзера, Соломова Мойсеевичата секр. мк. ЯКСМУ Костюк Савелію. Промовці розказували свої автобіографії та закликали населення щоб всі одногласно віддали свої голоси за них.

26. X. 47. По всіх установах міста відбулися збори в справі заключення соц. змагання, щодо 4-тої сталінської п'ятирічки, де всі робітники мусіли взяти на себе обов'язок, виконати п'ятирічку за 4-ри роки.

27. X. 47. На ж. д. Станції відбулися збори. На зборах х промовою виступав кандидат до обл. ради Лейков Володимир Альбертовична який розказав свою автобіографію та закликав виборців працювати так, щоб за 4-ри роки виконали в повні план 4-тої сталінської п'ятирічки.

Тогож самого дня в приміщенні мк. відбулася 8-ма сесія міської ради. На зборах виступав з промовою голова мк Павлик. В своїй промові Павлик схарактеризував пройдену роботу всіма підприємствами за період 1946-47рр. Вказавши стан міста підчас господарки поляків, порівняв його зі станом большевицького господарювання. "Польські плани, що колись господарили тут, мало дбали за міське комунальне господарство". "Радянський уряд всіляко піклується за благоустрій наших міст. Однак в результаті незадовільної роботи міськ. комун. відділу асигновані кошти повністю не використовувались. Так в 1945 році кошти використано лише на 25% - в 1946р. на 51%, 1947р. /три квартали/ на 80%". В результаті такої роботи: каналізація не відремонтована, водогін не справлений, житловий фонд розкрадається, мости на ріці Серет не поремонтовані та на будуються нових, на вулицях не вдовзі будуть копатись безроги, озеленення міста не проведено.

Багато скарг приходить від громадян на міське житлове управління, яким керує Крисан. Ці скарги законні. Житлове управління не підтримує в комунальних будинках належного порядку. Сам Крисан бавиться бюрократа. Щодо підготовки до зими. В цій справі комунгосп також не справився тому готель "лазья" не відремонтований і не наведено дров. Це також стосується до деяких підприємств і організацій міста, міськпромкомбінат/Рибні/, міськкантора зв'язку/Авхук/, промартіль "Черв. Ч"/Рахасв/, не подбали про заготівлю дров.

Щодо культурного будівництва. Рад. влада опікується за народню освіту: внаслідок цього в місті відкрито ряд нових учбових закладів. Зростає кількість тульгустанов. Відкрито міську бібліотеку, палац піонерів, будинок культури, кіно-театр. Створено 28 червоних кутків. На це держава дала 4 мільйони руб.

На зборах виступало декількох партійців з критикою різних підприємств, та постановили усунути всякі недомогання.

1. XI. 47. Відбулися збори районного партійного активу. На зборах обговорено про виконання рішень ЦК КП/б/У і Ради Міністрів УРСР від 20. VI. 1947р. Здоповіддю виступав секретар латвінненко. В своїй доповіді вихваляв рад. владу, при цьому згадав про "правильне" переведення виборів до Верховної Ради СРСР та УРСР, та про дострокове виконання поставок хліба, м'яса та других сільсько-господарських продуктів державі. Наполягав найбільше на те, щоб четверту сталінську п'ятирічку старатись виконати за чотири роки. При цьому сказав, що всі були комгоспи з 1940-41рр. в найкоротшому часі треба відновити і також організувати нові. На зборах виступав ще секретар РК Самусев, та Курбацький. Всі вони говорили про підготовку мас, щодо виборів, мовляв, щоб вибори вийшли в 100%.

2. XI. 47. Відбулися збори райкому ЛКСМУ. На зборах виступав секр. РК ЛКСМУ Трапезніков. В своїй доповіді вихваляв комсомольські організації, та прочитав, що цього року прийнято до лав комсомолу 140 чоловік і, що в районі існує около 44 комсомольські організації. Закликав комсомольців до ширшої агітації в підготовці до виборів.

5. VI. 47. До тюрми привезли около 60-70 в'язнів з напрямку Іваня-Пустого.

6. VI. 47. Відбулося засідання міської Ради, в приміщенні театральної залі. Здоповіддю виступав в.о. гол. міської Ради Павленко. Збори ці були присвячені дню сталінської конституції.

10. VI. 47. Відбулися звітно-виборчі збори парт-організації дню. Здоповіддю виступав секретар парт-бюро Хинихін. Хинихін критикував деяких комуністів, про недобре ведення партійної роботи. Потім виступав секр. МК КП/б/У Юрченко, який сказав, що партійна організація мала замало допомоги з боку райкому партії, та рівнож критикував бюро, за те, що не цікавились роботом зокрема кожного комуніста.

Під кінець відбулися таємні вибори парт-бюро, на яких вибрали парт-бюро в числі 7 чоловік та секр. Хинихіна.

11. VI. 47. відбулися звітно-виборчі збори, збори ці присвячені були комсомольській організації МТС. На зборах присутніх було 15 чоловік. Здоповіддю виступала секр. комс. орг. Стецько. По доповіді відбулися вибори, таємним голосуванням вибрано секр. Стецько.

16. VI. 47. Відбулися звітно-виборчі збори в 16-ти комс. орг. На зборах комсомольці критикували деяких секретарів за недобре ведення комс. орг. Осунено з секретаря комс. орг. РВК Орліна, а на його місце обрано Трифимову.

Обрано нових секретарів комс. орг. сільського господарства Кучеренка, а на село Швайківці Слота.

17. VI. 47. В напрямі на білецькі ліси пішло около 80-ть большевиків

Січень 1948р.

9

по військовому. Сильні ревізії не проводили в господарствах, які були воєнні, бо там збрівки. Большевики арештували 13 людей. Пізніше арештували двох молодих хлопців: Домініка і його брата, які мали б знати де скочив тубей повстанці. Іх сильно побили, а потім заклали їх на полі, щоб вони показували кривки. Хлопці однак непоказали большевикам нічого. Потім їх звільнили цього самого дня большевики відкрили дві кривки в селі, в яких не було нічого. Большевики вчинили арешт/вали господарів арештували. Після почі трьох повстанців між ними К/м. - К/м. перебували прорват'ся, бо села вночі, та нанорол'ся на большевиків, заставивши відкрити по них огонь. Іа стріл бривігло ще більше большевиків, та зробили за повстанцями погоню. Підчас перестрілки не далеко с. Росохватаць К/м. большевиків ранено в ногу. Він заліз на полі і відстрілювався до большевиків, які вночі були його обкрулили і хотіли взяти живим. с. н. д. К/м. вистрілявши до ворога всі набойки кинув 2 гранати і зникотом - застрілявся.

Другий з повстанців - Орел б/в легко ранений в голову, та йому дали си відстрілювати. Третього пов. Гай обкрулили большевики між Хатами в с. Росохватаць. він збив одного лейтенанта, та поранив одного "бачка". Після того він забрав з одного господаря коня, та зверхом Хік. Тіло с. н. д. "К/м." забрали большевики до с. Ічкив, поклали між кінцевістю показували людям, щоб розпізнавали збитого.

1. XI. привезли большевики з с. Раковець с. н. д. К/м. батька - Ілкія Седя, та назвали йому підпалат' сина. Цього ж дня частину большевиків відіхали до м. Тернопеля, забрали з собою арештованих, а також тіло батька і тіло збитого. Останнього також побити, так, що все тіло було чорне від побиттів, та кількох днів - звільнили. Решта большевиків залишилась в селі, та продовжували робити ревізії. Вони знайшли кривки з якої перед двома днями відстрілювали повстанці. Кривки вчинили, а господарів арештували і забрали до Тернопеля.

15. XI. до с. Ішкова ніччю пришли большевики і "опер/целномочення" Сергієв. Вони зайшли на одне засідло, та відстрілювали повстанців. На засідло заклали собі істи, дити, та співали українських пісень і т. п. Випитували людей за "бандеризм". Люди окремо зоріантувалися, про це большевики і зими не розговорювались. Після цього большевики зробили не далеко від Хати засідки, та просиділи там до ранку. Ранком відійшли.

1. XI. в с. Ішкови заквартирував Орехов в 10-на білими, та робили в селі засідки/ми і...

4. XI. в цьому ж селі 20 большевиків перевели 6 годичні ревізії в гр. С/дотори Розалі, - викали за кривкою. Переконали все подвір'я, та коли в будинках, але не знайшли нічого. Після цього 10 большевиків в'їхало до райцентру, а в селі залишився Орехов з озером гр/пом. Вони підготували населення до "вборів".

27. XI. до с. Соколів ніччю до села пришло біля 500 большевиків, які робили в селі, та в с. Соколицьких засідки. Ранком слідуючого дня большевики почали перевозити сильні ревізії, при чом/ переконали полів'я, та землі в будинках. Підчас ревізії большевики крали, що їм попало під р/ки. В гр. Барського Микола викрав 6 бухонців хліба, та після цього домагався свід молока. До молока вони в'тягли/ли і цей крадений хліб. Господар пізнав свій хліб, та почав домагат'ся, щоб йому віддали. Большевики з цього зміялись, та сказали, що він пече хліб для "бандерів" і хліба не віддали.

В Теслах Гайка викрав з коври 1. кл. тютюну: В гр. Гайки Павла забрали 5 клг. масла, ніби за це, що воно "бандерівське"; В гр. Барського Павла викрав 2 клг. мед/ і т. б.

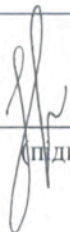
В гр. Грчак Микола большевики застали господаря, як вона смажила на к/кні ялиця. Господаря застрашався, та почала просити большевиків, щоб вони це звіль. Вони відказались і сказали, що зараз мають важливу роботу. Пішли до стайні перекинули з долівки всі пл'т, та знайшли зхід до кривки. Іа їх наказ господар в'тягнув з входу мішок з зерном. В кривці було двох повстанців: "Фогин" і "Ірам". Повстанці вчинили з кривки гранати і большевики повтікали со стайні. Повстанці вискочили на верха відстрілюючи до большевиків самі стали також ранені. Баччи свою без-

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 10
(десять) аркушів;
у тому числі літерні номери _____;
пропущені номери _____;
+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст
Посада
21 червня 2018 року

(підпис)

Г. Тардамана
(ініціали (ініціал імені), прізвище)